

Scenariusz zajęć: Warsztaty „Moje prawa – moje głosy”

Cel główny:

- Poznanie podstawowych praw człowieka w sposób przystępny dla dzieci.
- Rozwijanie kreatywności, umiejętności wyrażania emocji i własnego zdania poprzez sztukę.
- Wspieranie pracy zespołowej i empatii w grupie.

Cele szczegółowe:

- Dzieci i uczniowie rozpoznają wybrane prawa człowieka (np. prawo do edukacji, bezpieczeństwa, wypowiedzi, zabawy).
- Tworzą prace plastyczne (plakaty, komiksy, kolaże), które wizualnie przedstawiają prawa.
- Rozwijają umiejętność pracy w grupie: planowanie, współpraca, dzielenie się pomysłami.
- Ćwiczą refleksję nad własnymi emocjami i potrzebami oraz szacunkiem dla innych.

Grupa docelowa:

- Przedszkolaki (3–6 lat) – uproszczona wersja warsztatów: prawa do zabawy, nauki, bezpieczeństwa.
- Uczniowie szkoły podstawowej (klasy 1–8) – mogą pracować nad bardziej złożonymi prawami człowieka.

Czas trwania:

- 60–90 minut (z podziałem na wprowadzenie, część twórczą i podsumowanie).

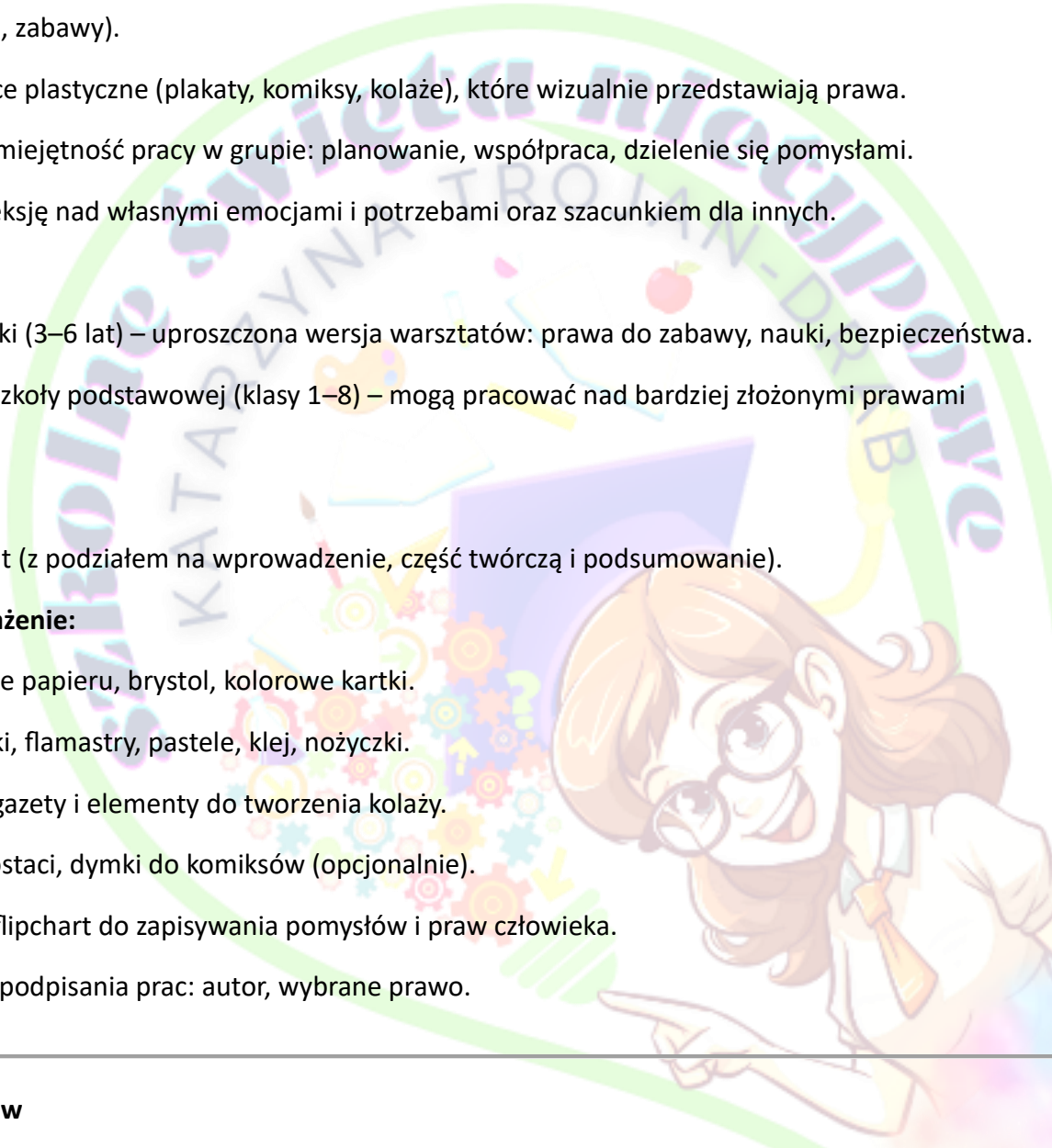
Materiały i wyposażenie:

- Duże arkusze papieru, brystol, kolorowe kartki.
- Farby, kredki, flamastry, pastele, klej, nożyczki.
- Magazyny, gazety i elementy do tworzenia kolaży.
- Szablony postaci, dymki do komiksów (opcjonalnie).
- Tablica lub flipchart do zapisywania pomysłów i praw człowieka.
- Etykiety do podpisania prac: autor, wybrane prawo.

Przebieg warsztatów

1. Powitanie i wprowadzenie (10–15 minut)

- Nauczyciel wita dzieci i przedstawia temat zajęć.
- Krótka rozmowa wprowadzająca:
 - „Co to są prawa człowieka?”

- „Każdy z nas ma swoje prawa – do zabawy, nauki, bezpieczeństwa i bycia wysłuchanym”.
 - Prezentacja przykładów prostych praw (dla przedszkolaków można użyć ikon, obrazków).
 - Można wprowadzić mini-opowiadanie lub krótką historyjkę ilustrującą prawa człowieka.
-

2. Dyskusja i burza mózgów (10 minut)

- Wspólne tworzenie listy praw, które dzieci znają lub które są dla nich ważne.
 - Pytania pomocnicze:
 - „Jak chciałbyś/chciałabyś, żeby dzieci w twojej klasie były traktowane?”
 - „Co jest ważne w twoim dniu: zabawa, nauka, spokój, rozmowa?”
 - Nauczyciel zapisuje propozycje na tablicy lub flipcharcie.
-

3. Część twórcza – tworzenie prac (30–40 minut)

Opcje prac plastycznych:

1. Plakaty:

- Każda grupa wybiera jedno prawo i tworzy plakat je ilustrujący.
- Można używać dużych arkuszy, kolorów, wycinanek i rysunków.

2. Komiksy:

- Przykładowa krótka historia pokazująca sytuację, w której dane prawo jest przestrzegane lub łamane.
- Uczniowie rysują kadry, postaci i dymki z tekstem.

3. Kolaże:

- Z gazet, zdjęć i wycinków tworzymy ilustracje wybranego prawa człowieka.
- Dodatkowo dzieci mogą doklejać symbole, ikony i serca jako wyraz troski i empatii.

Zasady pracy:

- Dzieci mogą pracować indywidualnie lub w małych grupach.
 - Zachęcamy do rozmowy i dzielenia się pomysłami w zespole.
 - Nauczyciel wspiera kreatywność i pomaga przy trudniejszych technikach.
-

4. Prezentacja i opowieść o pracach (10–15 minut)

- Każda grupa/uczeń prezentuje swoją pracę:

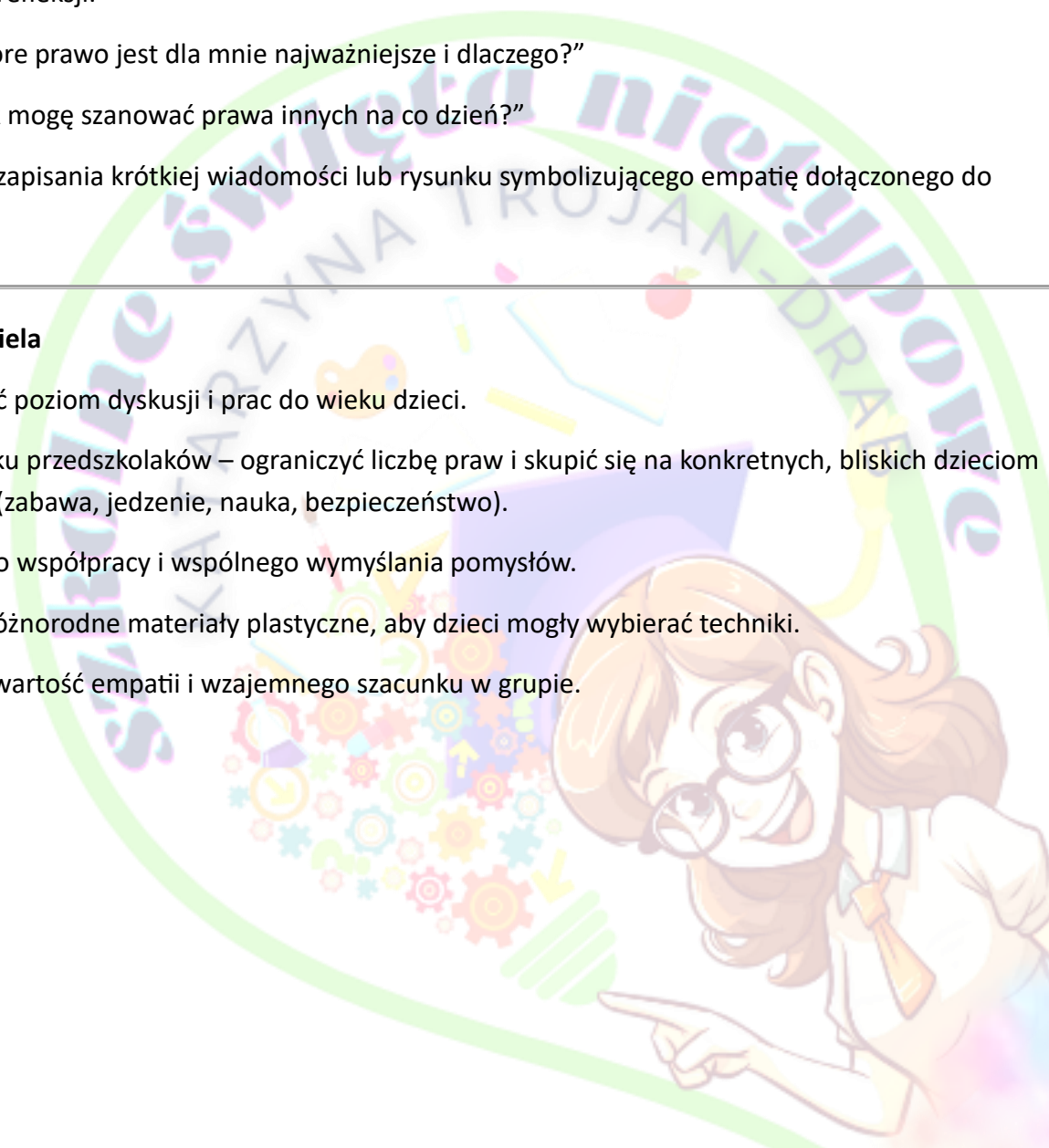
- Co przedstawia?
 - Jakie prawo pokazuje?
 - Dlaczego to prawo jest ważne?
- Można utworzyć szkolną galerię praw człowieka – prace wieszamy na korytarzu lub w sali.
-

5. Refleksja i podsumowanie (5–10 minut)

- Pytania do refleksji:
 - „Które prawo jest dla mnie najważniejsze i dlaczego?”
 - „Jak mogę szanować prawa innych na co dzień?”
 - Możliwość zapisania krótkiej wiadomości lub rysunku symbolizującego empatię dołączonego do plakatu.
-

Uwagi dla nauczyciela

- Dostosować poziom dyskusji i prac do wieku dzieci.
- W przypadku przedszkolaków – ograniczyć liczbę praw i skupić się na konkretnych, bliskich dzieciom sytuacjach (zabawa, jedzenie, nauka, bezpieczeństwo).
- Zachęcać do współpracy i wspólnego wymyślania pomysłów.
- Zapewnić różnorodne materiały plastyczne, aby dzieci mogły wybierać techniki.
- Podkreślić wartość empatii i wzajemnego szacunku w grupie.

Karty pracy – Warsztaty „Moje prawa – moje głosy”

Imię dziecka: _____

Data: _____

Karta 1: Plakat mojego prawa

Twoje prawo: _____

Rysunek:

- Na dużym prostokącie narysuj lub namaluj, co oznacza dla Ciebie wybrane prawo.
- Możesz użyć kolorów, wycinków z gazet lub naklejek.

Dlaczego to prawo jest ważne?

Karta 2: Komiks – historia mojego prawa

Wybierz prawo: _____

Narysuj krótką historię w 3–4 kadrach:

- Kadr 1: Co się dzieje na początku?
- Kadr 2: Jak ktoś korzysta z prawa lub je łamie?
- Kadr 3: Co się zmienia dzięki prawu?
- Kadr 4: Jak wszyscy czują się na końcu?

Dymki do dialogów:

- Napisz krótkie zdania lub emocje postaci.
-

Karta 3: Kolaż – moje prawo w obrazach

Twoje prawo: _____

Instrukcja:

1. Wytnij lub narysuj symbole, obrazki lub litery, które pokazują Twoje prawo.
2. Przyklej je na arkuszu lub dużym kartonie, tworząc kompozycję.
3. Dodaj kolory i własne dekoracje, aby kolaż był wyjątkowy.

Opowiedz innym, co przedstawia Twój kolaż:

Karta 4: Moje myśli i emocje

- Jak czuję się, kiedy moje prawo jest przestrzegane?
- Jak czuję się, kiedy prawo jest łamane?
- Co mogę zrobić, żeby szanować prawa innych?

Dodatkowe pomysły dla nauczyciela:

- W przypadku przedszkolaków można uprościć karty: używać większych rysunków, ikon, kolorów i naklejek.
- Dla starszych uczniów warto zachęcić do samodzielnego wymyślania historii, rysunków symbolicznych i kreatywnych opisów.
- Po zakończeniu prac można zorganizować **galerię praw człowieka** w sali lub korytarzu, aby dzieci mogły prezentować swoje dzieła.

